

АНАЛІЗ СТАНУ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МЕТОДИСТАМИ РАЙОННИХ МЕТОДИЧНИХ КАБІНЕТІВ

Анотація. У статті розглянуто особливості застосування ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності педагогічних працівників в умовах кардинальних змін сучасних реалій. Зроблено аналіз дослідження з метою визначення стану використання Інтернет-ресурсу Skype учителями й методистами у професійній діяльності; визначено можливості Skype для професійної діяльності педагогічних працівників.

Ключові слова: ресурси мережі Інтернет, професійна діяльність педагогічних працівників, Інтернет-ресурс Skype.

Аннотация. В статье рассмотрены особенности использования применения ресурсов сети Интернет в профессиональной деятельности педагогических работников в условиях кардинальных изменений современных реалий. Проанализированы исследования с целью определения Интернет-ресурса Skype учителями и методистами в профессиональной деятельности; определены возможности Skype для профессиональной деятельности педагогических работников.

Ключевые слова: ресурсы сети Интернет, профессиональная деятельность педагогических работников, Интернет-ресурс Skype.

Annotation. The article describes the features of Internet resources in the professional activities of teachers in drastic changes of contemporary realities. The analysis of a study to determine the status of an Internet resource Skype teachers and trainers in the profession. And to identify opportunities for Skype for teaching activities of teachers.

Keywords: Internet resources, professional work of teachers, online resource Skype.

Актуальність. Сучасний етап інформатизації суспільства базується на комп'ютерних технологіях. У національній доктрині розвитку освіти в XXI ст. зазначено, що пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційних технологій, що забезпечують доступ до мережі високоякісних баз даних, розширюють можливості до сприйняття складної інформації. Це залежить від індивідуальних навчальних програм різних рівнів складності, від конкретних потреб, використання можливостей Інтернету, впровадження дистанційного навчання, випуску електронних підручників.

Однією з основних вимог до використання технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів є вимога сучасності. Вона включає в себе уявлення про те, якою повинна бути сучасна людина-професіонал, яке її призначення в суспільстві. Для подальших методичних розробок щодо використання технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів необхідно дослідити теперішній стан використання цих технологій.

Дослідження аналізу стану використання технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів поставило перед нами наступні завдання:

- а) розробка анкет для перевірки стану використання технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів;
- б) анкетування методистів районних методичних кабінетів;
- в) обробка результатів анкетування;
- г) аналіз результатів анкетування.

Мета статті: дослідити й проаналізувати стан використання технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дистанційне навчання - це навчання, за якого надання істотної частини навчального матеріалу й більша частина взаємодії з викладачем здійснюються з використанням сучасних інформаційних технологій: супутникових зв'язків, комп'ютерних телекомунікацій, національного й кабельного телебачення, мультимедіа, навчальних систем тощо.

Дистанційне навчання - це форма організації навчального процесу, за якою її активні учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) досягають цілей навчання, здійснюючи навчальну взаємодію переважно на відстані.

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання. Педагогічні технології дистанційного навчання - це технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного

зв'язку й методології індивідуальної роботи студентів зі структурованим навчальним матеріалом, представленим у електронному вигляді. Інформаційні технології дистанційного навчання - це технології створення, передачі й збереження навчальних матеріалів, організації й супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку.

Нами було проведено дослідження з метою визначення стану використання технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів.

В анкетуванні брало участь 117 респондентів із 25 областей України. Опитування складалося з наступних запитань:

1. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності електронну пошту?
2. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності пошукові сервіси (наприклад, Яндекс)?
3. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності сервіси Google (наприклад, блоги, документи, календар)?
4. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності тематичний форум?
5. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності тематичні чат-конференції?
6. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності комунікаційні програми (наприклад, Skype)?

7. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності вебінари?
8. Який, на Вашу думку, відсоток методистів районних методичних кабінетів використовує у своїй професійній діяльності сервіси соціальних мереж (наприклад, Facebook, Twitter тощо)?

Аналізуючи результати, ми поділили відсоток тих, хто використовує цей ресурс на 4 частини (рівні застосування технологій дистанційного навчання).

Якщо приблизний відсоток застосування технологій дистанційного навчання методистами районних методичних кабінетів коливається від 1% до 25%, то ми вважаємо це низьким рівнем (четвертий рівень). Якщо відсоток застосування технологій дистанційного навчання коливається від 26% до 50%, то на нашу думку, застосування цих технологій в професійній діяльності методистів районних методичних кабінетів знаходиться на середньому рівні (третій рівень). Якщо технології дистанційного навчання застосовують від 51% до 75% опитаних, то це є достатнім рівнем (другий рівень). І якщо технології дистанційного навчання застосовують від 76% до 100%, це означає, що респонденти мають високий рівень (перший рівень).

У процесі обробки результатів ми використовували наступну формулу, що дозволяє підрахувати кількість методистів районних методичних кабінетів, які використовують технології дистанційного навчання в своїй професійній діяльності на i -му рівні, у відсотковому відношенні:

$$X_i = \frac{A}{B} 100\%$$

X – кількість методистів районних методичних кабінетів у відсотковому відношенні, які використовують технології дистанційного навчання у своїй професійній діяльності на i -му рівні;

A – кількість методистів районних методичних кабінетів, які використовують технології дистанційного навчання у своїй професійній діяльності на i -му рівні;

B – загальна кількість опитаних методистів районних методичних кабінетів;

i - номер рівня.

Результати опитування у відсотковому відношенні розміщені у таблиці 1.

Таблиця 1

Рівень/№ питання	1	2	3	4	5	6	7	8
низький	14%	17%	16%	50%	64%	69%	88%	86%
середній	6%	16%	16%	22%	17%	14%	6%	9%
достатній	8%	13%	14%	10%	7%	3%	4%	4%
високий	72%	54%	54%	18%	12%	4%	2%	1%

Результати, занесені до таблиці, схематично можна зобразити у вигляді гістограми (рис. 1).

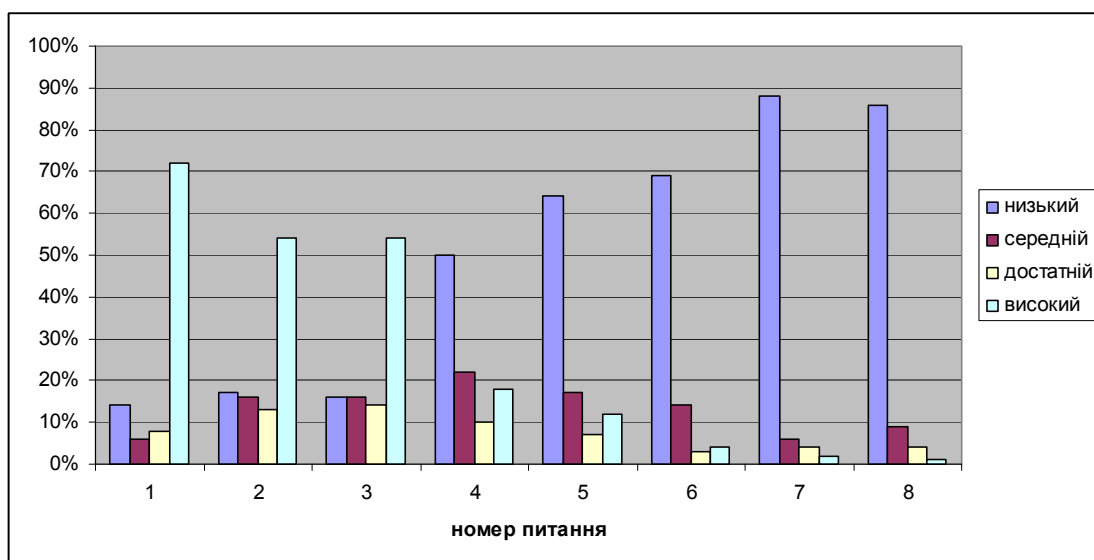

Рис. 1. Результати опитування у відсотковому відношенні

У цілому можна стверджувати, що Skype у професійній діяльності вчителів і фахівців районного відділу освіти використовується на низькому рівні. Причому це можна пояснити тим, що фахівці районних відділів освіти методично менше готові до використання такого Інтернет-ресурсу на відміну від учителів, про що свідчать показники низького рівня. Саме тому показники інших рівнів не високі.

Висновки. Отже, значну увагу потрібно приділити методичним і практичним питанням щодо застосування Інтернет-ресурсу Skype. Skype відкриває нові можливості у професійній діяльності педагогічних працівників. До таких можливостей можна віднести створення дистанційних аудіо- та відеоконференцій. У педагогічній діяльності відеоконференції можна використовувати для трансляції очних конференцій, відкритих занять, педагогічних нарад, демонстраційного експерименту. Також можна демонструвати макети, плакати тощо. Аудіоконференції в педагогічній діяльності варто використовувати для обміну інформацією з одним або декілька співрозмовниками, для обміну досвідом, обговорення окремих питань, а також для надання консультацій і прослуховування аудіороликів.

Цей ресурс надає можливість швидкої передачі файлів і текстових документів, що дуже зручно використовувати з метою звітності. Ще однією перевагою ресурсу Skype є трансляція робочого стола співрозмовнику. Така функція дає можливість співрозмовникам одночасно працювати над текстовими документами, обговорюючи їх, допомагає користуватись різним програмним забезпеченням для підготовки презентацій, відеороликів, фотографій, креслень, схем, структур, графіків, таблиць тощо.

За допомогою такої функції Skype можливо швидко й наочно показати співрозмовнику, як працювати з певною програмою або інтернет ресурсом. Функція також може бути дуже корисною для спільної роботи над різного роду проектами та наочними консультаціями. Таким чином, можна транслювати відеоролики, фотографії, роботу з текстовими документами, консультувати тощо.

Також Skype дозволяє провести педагогічні чат-наради та чат-конференції, що зручно використовувати для дистанційних дискусій, обговорення проблемних питань, тем та з метою короткої звітності про виконану роботу. Чат-конференції можна використовувати з метою надання групових та індивідуальних консультацій..

Сучасне інформаційне життя спонукає педагогів надавати повну вичерпну й оновлену інформацію. Використовуючи традиційні джерела, це не можливо. У педагогічній діяльності важливим є поєднання традиційного педагогічного досвіду з Інтернет-ресурсами, про що свідчать результати опитування. Це відкриває нові можливості у діяльності педагога. Саме тому застосування ресурсів мережі Інтернет є необхідним компонентом у професійній діяльності педагогічних працівників.

Література

1. Веліховська А. Б. Використання мережних технологій у професійній діяльності методистів з природничо-математичних дисциплін закладів післядипломної педагогічної освіти / Веліховська А. Б. // Матеріали Міжнар. Науково-методичної конф. «Сучасний стан природничо-математичної та технологічної освіти: тенденції, перспективи». – Вип. 13. – Херсон : 2010. – С. 56-59.
2. Лаврентьева Г. П. Використання електронних ресурсів для проведення науково-дослідної та педагогічної діяльності у навчальних закладах [Електронний ресурс] / Лаврентьева Г. П. - Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em6/content/08lgpiei.htm>.
3. Сисоєнко Н.А. Використання ресурсів мережі Інтернет у діяльності вчителя / Сисоєнко Н.А. // Матеріали Міжнар. Науково-методичної конф. «Сучасний стан природничо-математичної та технологічної освіти: тенденції, перспективи». – Вип.13. – Херсон : 2010. – С. 320-322.